

Juryrapport De Gouden @penstaart en de Media Ukkie Award 2013

Uitgesproken door juryvoorzitter Marjolijn Bonthuis op 17 april 2013

ALGEMENE INLEIDING

Welkom bij de vijfde uitreiking van De Gouden @penstaart, de publieksprijs voor de beste kinderwebsite van Nederland en - voor het eerst gezamenlijk - ook bij de uitreiking van de Media Ukkie Award 2013. Daarbij wordt dit jaar een eerste Gouden @penstaart toegekend aan de beste app gemaakt door kinderen. Het is geweldig dat zoveel kinderen bezig zijn met het zelf maken van apps en dat moet worden beloond, vinden wij.

We zijn er een jaartje tussenuit geweest - de laatste uitreiking dateert alweer van twee jaar geleden - en we kunnen tot onze vreugde constateren dat de kwaliteit van websites en apps voor kinderen er in de afgelopen twee jaar in algemene zin sterk op vooruit is gegaan. De pauze die we hadden ingelast om nieuwe spelers op de markt een kans te geven, heeft gewerkt. Er zijn veel nieuwe sites onder de genomineerden.

De winnaars van de beste website gaan door naar de Europese eindronde. Voor de beste apps voor jonge kinderen - de Media Ukkie Award - is nog geen Europese equivalent, mede doordat sommige Europese landen het onwenselijk vinden kinderen jonger dan vier in aanraking te laten komen met internet en de digitale wereld in het algemeen. Wij denken daar anders over en doen hard ons best ook in de rest van Europa aandacht te vragen voor de positieve invloed die digitale media kunnen hebben op de ontwikkeling van kinderen. Bovendien willen we in Europa het belang onderstrepen van kwaliteit, juist ook voor die jonge doelgroep.

Goed. Dan zou ik nu graag vertellen wat ons als vakjury is opgevallen bij het samenstellen van de shortlist van genomineerden.

Vorige jaren hebben we steeds benadrukt dat het geven van achtergrondinformatie aan ouders binnen kinderwebsites erg belangrijk is: Hoe werkt de site? Wat kun je er allemaal doen? Wat leren kinderen ervan? We hebben dit jaar kunnen constateren dat makers ons advies goed in hun oren hebben geknoopt; de uitleg aan ouders is op de meeste sites sterk verbeterd.

Een trend die we hadden voorzien maar die juist niet heeft doorgezet, ja, zelfs bijna is verdwenen, is die van sites die zich richten op ouder én kind samen. Binnen de jury bevonden zich zowel deskundigen die dat erg jammer vonden omdat zij graag zien dat de interactie tussen ouder en kind bevorderd wordt, andere deskundigen achtten dit minder belangrijk.

Ons viel ook een aantal punten op, die voor verbetering vatbaar zijn:

- Allereerst: het cookiegebruik

Het viel ons op hoe slecht het cookiegebruik is op sites die speciaal bedoeld zijn voor kinderen. Vaak blijken gebruikers toestemming te moeten geven voor het bewaren van hun persoonlijke gegevens. Zonder die toestemming kunnen ze niet verder. Deze cookiemuur wekt veel ergernis op. Gelukkig sloopt de publieke omroep in juni alle cookiemuren, vooruitlopend op een wetswijziging. Daar zijn we blij mee. Kinderen moeten leren dat ze juist géén gegevens achterlaten op websites.

- Ten tweede: de link naar sociale media

Er zijn websites die zich richten op kinderen tot 12 jaar en die toch vragen om de site te delen via sociale media of zelfs een link te plaatsen naar een loginpagina van Facebook. De ondergrens van Facebook is dertien jaar, dus verwijzingen naar sociale mediasites hebben niets te zoeken op sites die zich richten op een jongere doelgroep.

- Ten derde: het gebruik van Flash

Sommige sites werken nog altijd alleen met Flash. Die makers gaan echt voorbij aan de enorme opkomst van tablets, zij missen een grote groep potentiële bezoekers.

- Als laatste noem ik graag het meest opvallende punt: Sites die stilstaan
Blijkbaar hebben steeds minder websites budget voor een redactie, mogelijk als gevolg van bezuinigingen. We kwamen veel mooie sites tegen waarop vrijwel niets gebeurde, die heel statisch waren. En dat is zonde. Je kunt een prachtige site hebben, maar wat heb je er aan als de inhoud zelden tot nooit vernieuwd wordt? Er valt uit deze websites vaak veel meer te halen dan nu gebeurt.

BESTE APP GEMAAKT DOOR KINDEREN

In de categorie 'beste app gemaakt door kinderen' is het publiek niet betrokken bij het aanwijzen van een winnaar. De organisatie van de Gouden Apenstaart had niet gerekend op veel inzendingen, het maken van een goede app is per slot van rekening geen 'appeltje eitje'. Desondanks dacht de organisatie dat zich wel wat talenten zouden aandienen. Ze dienden zich aan, jazeker, maar niet veel. En van dat selecte groepje inzenders sprong er één zo uit, dat de jury heeft geoordeeld dat alleen deze app-maker mocht winnen.

'A good app, and it is addictive!' wordt er over de app van deze 14-jarige jongeman gezegd.

GENOMINEERDEN EN WINNAAR VAN DE MEDIA UKKIE AWARD

We hebben bij de Media Ukkie Award met name gekeken naar diversiteit, gebruiksvriendelijkheid en kwaliteit. De kwaliteit was bij de genomineerde apps zeer hoog.

Jop gaat eten

Jop gaat eten is de opvolger van Jop gaat slapen en is eveneens ontwikkeld door Heppi.

Jop vernieuwt zich, iets dat door de jury zeer gewaardeerd wordt. De jury vond dat de app een waardevolle insteek heeft en een mooie manier heeft gevonden om kinderen mee te nemen in het onderwerp 'eten'. Jop sluit aan op de eigen belevingswereld van jonge kinderen en geeft goede informatie voor ouders. Jop gaat eten werd door de jury unaniem als een heel goede app beoordeeld.

Kenny

In de app Kenny helpen kinderen de vogel door spelletjes te doen, zoals fruit sorteren, een steiger draaien en stenen leggen. De app hoort bij de website Kenny.nl van Kennisnet.

Kenny geeft volgens de juryleden goede uitleg voor begeleiders en nodigt je uit meteen iets te gaan doen. Daardoor zit je vanaf het begin af aan in het spel.

(te) Gekke dierentuin

In deze app kun je vreemde dieren maken door van verschillende beesten het lijf, staart, poten en kop te combineren. Ook kun je je stem inspreken en opnemen bij het dier dat je gemaakt hebt.

Een heel fantasievol spel dat de creativiteit prikkelt, zo oordeelde de jury.

Jokie

De app Jokie is gemaakt door de Efteling. In acht spelletjes verkennen kinderen de wereld, samen met Jokie en zijn vriendinnetje Jet.

De jury beoordeelde Jokie als 'talig' en 'uitdagend'. Juryleden prezen de voice-over, noemden de tips voor ouders een schoolvoorbeeld voor hoe het moet en vonden het een groot voordeel dat je binnen de app kunt blijven.

De drie biggetjes

Het bekende sprookje van Grimm over de drie kleine biggetjes die worden opgejaagd door de boze wolf, maar dan in een interactieve app. Gemaakt door uitgeverij Gottmer.

De app is een prentenboek in 3D en erg mooi gemaakt, vond de jury. Sommige juryleden hadden zoiets nog niet eerder gezien. Het is een internationaal verhaal en de vertaling is goed gedaan. Ook prees de jury het feit dat je het tempo van de tekst die in beeld verschijnt kunt instellen. Deze app sprong er echt uit, was het unanieme oordeel.

Genomineerden en winnaar in de categorie: BESTE WEBSITE GEMAAKT DOOR KINDEREN

De ontwikkelaars van websites in deze categorie zijn ouder dan in voorgaande jaren. Het blijken nu vooral jongeren van 15 tot 17 te zijn die zelf websites bouwen. Jongere kinderen beperken zich met name tot kant-en-klare blogs. Daarmee zijn die zelfgemaakte sites meteen kwalitatief hoogstaander en ook veel professioneler dan eerst. Jongeren in deze leeftijdsgroep richten zich vooral op nieuws, film en soap.

De genomineerden:

YO! Media - www.yomedia.nl

Boyd Winkelman (17), de jongen achter het videoplatform en magazine YO! Media, springt al veel langer in het oog. Ook dit jaar slaagde hij er met vlag en wimpel in genomineerd te worden. Je zou Boyd inmiddels bijna als professional kunnen beoordelen, maar hij is pas zeventien en behoort dus wel degelijk tot deze categorie.

De jury was zeer te spreken over het feit dat Boyd zichzelf blijft vernieuwen, dat alles op zijn site telkens weer anders is en dat hij met het jaar professioneler wordt. Boyd doet veel dingen tegelijk, maar alles wat hij doet, doet hij op een fantastische manier. Hij heeft terecht een eigen plek veroverd in het medialandschap.

Lifespash - www.lifespash.nl

Lifespash is de fashion- en beautyblog van Jiami Jongejan (13).

Volgens de jury heeft Lifespash alles in zich om een professionele site te worden. De jury is van mening dat Jiami feilloos aanvoelt wat meiden van haar leeftijd leuk vinden en dat er echt een toekomst voor haar in dit vak is weggelegd. Bovendien spraken meerdere juryleden hun waardering uit over de goede manier waarop Jiami haar anorexia bespreekbaar maakt.

Morgen Weer Tijd - www.morgenweertijd.nl

Morgen Weer Tijd is een internetserie voor en door jongeren. Elke week is er via You Tube een nieuwe aflevering te zien. Ook zal de serie op televisie worden uitgezonden. Het idee is bedacht door Janne Boere en Nienke Frankfort.

'Vrolijk!', riepen de juryleden uit bij het zien van de filmpjes. De jury preeste de bijzondere content en het doorzettingsvermogen van de makers, aangezien het maken van televisie 'hartstikke moeilijk' is. De soap is zichtbaar door kinderen gemaakt, maar het is heel goed gedaan. Morgen Weer Tijd laat zien dat jongeren steeds creatiever worden met technische middelen die gemakkelijk voorhanden zijn, zoals de iPhone.

BrandLos - brandlos.nl

BrandLos is een nieuwssite voor jongeren. Milan en Niels, de initiatiefnemers, waren ontevreden over de bestaande jongerensites en besloten zelf iets nieuws te beginnen.

De jury vindt het goed dat BrandLos nieuws op een serieuze, journalistieke manier benadert. Met columns, nieuws uit de buurt en gericht nieuws is het een vernieuwende site geworden. Ook beoordeelden de juryleden de site als overzichtelijk en gebruiksvriendelijk. Ze vonden BrandLos 'lekker fris' en getuigen van journalistiek op hoog niveau. De site straalt volgens hen ondernemerschap uit.

Sciencekid - www.sciencekid.nl

Sciencekid is de wetenschapssite van David (11) en Ivo (10). Op hun website berichten ze over wetenschapsnieuws, behandelen ze wetenschappelijke vragen en doen ze proefjes.

Het viel de jury weer eens op dat nerds tegenwoordig heel hip zijn. De juryleden vonden het leuk dat deze jongens wetenschappelijke experimenten doen en de wetenschap benaderen vanuit jonge jongensperspectief. Een tof initiatief, zo oordeelde de jury, met een sterk thema en goede inhoud. Wel willen ze de makers meegeven te letten op het gebruik van bronvermelding. Je mag nu eenmaal niet van alles knippen en plakken van andere websites. Soms moet je zelfs uitdrukkelijke toestemming hebben om materiaal over te nemen.

**Genomineerden en winnaar in de categorie:
BESTE WEBSITE GEMAAKT DOOR VOLWASSENEN**

Veel Nederlandse websites voor kinderen lijken op elkaar. De standaard is daardoor in ons land erg hoog. Tegelijkertijd gaat die uniformiteit soms ten koste van de creativiteit.

De genomineerden:

Dierenzoeker - www.dierenzoeker.nl

Op Dierenzoeker kunnen kinderen dieren leren determineren, oftewel identificeren. De site is ontwikkeld met steun van onder andere het Naturalis Biodiversity Center, NTR/Het Klokhuis en het ministerie van Economische Zaken.

De jury prees de nieuwe dimensie die met deze site is toegevoegd. 'Speels', 'simpel', 'doeltreffend' en 'leuk', waren enkele van de lovende woorden. De site werkt bovendien goed en is erg interactief, vond de jury.

Zapp - www.zapp.nl

De vernieuwde site van Zapp werd door de juryleden als goed en overzichtelijk beoordeeld. De site linkt sinds de restyling minder snel door, heeft meer eigen content en heeft daarmee een stap voorwaarts gezet. Ook werd de informatie voor ouders geprezen, evenals het begrijpelijk formuleren van de gebruikersvoorwaarden. En dat Zapp het winnen van de G@ serieus neemt blijkt wel uit de fantastische promo die ze afgelopen weken prime time uitzond!

Hallo Ziekenhuis - www.halloziekenhuis.nl

Op deze site van het Jeroen Bosch Ziekenhuis vind je spelletjes en filmpjes die uitleg geven over het ziekenhuis.

De jury prees het idee om kinderen op een speelse manier en samen met hun ouders voor te bereiden op ziekenhuisbezoek. Ze beoordeelden de site als leerzaam, leuk en begrijpelijk. Ook de gebruiksvriendelijkheid werd als goed beoordeeld, zo kun je in het begin je leeftijd aangeven zodat je precies die informatie krijgt die voor jouw leeftijdsgroep geschikt is.

Energie Genie - www.EnergieGenie.nl

Deze site is gemaakt in opdracht van Nuon, en op de eerste plaats bedoeld voor kinderen die een spreekbeurt of werkstuk over (duurzame) energie willen maken. Maar ook om meer aandacht te geven aan het belang van bewuster omgaan met energie. Een bijkomend, en voor de jury zeer aansprekend, doel is de interesse van kinderen te prikkelen voor techniek.

De jury beoordeelde EnergieGenie als een complete, mooie, diverse site met veel content en een heldere uitleg. Met name het onderdeel 'Werkstuk maken' met daarin informatie en tips voor scholieren werd geprezen.

Museum Inspecteurs - www.museuminspecteurs.nl

Museuminspecteurs is gemaakt met geld van de ANWB en de Nederlandse Museumvereniging. Het is een site die kinderen en ouders stimuleert naar buiten te gaan en musea te bezoeken. De juryleden vonden het duidelijke doel prijzenswaardig en noemden het 'aansprekend' dat kinderen feedback kunnen geven op hun museumbezoek.